

Kauniaisten HYVINVOINTI- KATSAUS 2022

Hyvinvointivaliokunta 8.11.2023

Kaupunginhallitus 27.11.2023

Kaupunginvaltuusto 18.12.2023

SISÄLLYSLUETTELO

	Diat
Johdanto	3
Kaupunkistrategia 2030	4
Hyvinvoinnin painopisteet ja tavoitteet	5
Mittarit ja seuranta	6
Kunnan terveyden edistämisen aktiivisuus (TEA)	7-8
Väestön hyvinvoinnin tila vuonna 2022 Kauniaisissa	9-19
Väestön rakenne	9-10
Työ- ja toimintakyky	11
Terveys- ja hyvinvointierot	12-13
Elintavat	14-15
Osallisuuden kokemus ja osallistumisen mahdollisuudet	16-17
Tapaturmat ja väkivalta	18-19
Hyvinvoinnin kehitys väestöryhmittäin	20
Lapset ja nuoret.....	21
Työikäiset	22
Iäkkäät	23
Toimintaympäristö	24
Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden eteneminen	25-37
Yhteenveto ja johtopäätökset	38-40

Johdanto

Terveystenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n mukaan kunnan tulee raportoida valtuustolle kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja toteutetuista toimenpiteistä vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kauniaisissa on tehty laaja hyvinvointikertomus viimeksi vuonna 2021.

Hyvinvoinnin tilaa seurataan Kauniaisissa vuosittain hyvinvointikatsauksen ja –kertomusten avulla. Hyvinvointikatsauksia ja -kertomuksia käytetään uuden hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 toteutuksen seurannan apuna.

Kauniaisten hyvinvointityön tarkoituksena on turvata kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointi huomioiden eri ikäryhmät, turvallisuus, hyvinvointierojen kasvaminen ja hyvinvointialueuudistus.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystoimet poistuvat kunnasta. Länsi-Uusimaan hyvinvointialue kattaa nykyiset sosiaali- ja terveystoimet, oppilashuollon palvelut sekä pelastustoimen kokonaisuuden.

Ensimmäiset aluevaalit käytiin tammikuussa 2022. Vaaleissa valittiin hyvinvointialueen aluevaltuusto ensimmäiselle nelivuotiskaudelle. Vuoden 2022 aikana kunnat ja LUVN valmistelivat tulevaa hyvinvointialuetta valmistelutyöryhmissä. Hyvinvointialue ei poista kuntien lakisääteistä vastuuta kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä. Jatkossa kuntalaisten hyvinvoinnista vastaa sekä hyvinvointialue että kunnat yhteistyössä.

Kaupunkistrategia 2030

VISIO

Aikaansaava, hyvinvoiva ja resurssiviisaasti tulevaisuutta rakentava, elävästi kaksikielinen ja monikulttuurinen Grani.

ARVOT

Asukaslähtöisyys

Kauniaisissa on tärkeää, että arki sujuu molemmilla kansalliskielillämme, suomeksi tai ruotsiksi. Kauniaisten parhaat voimavarat ovat asukkaat, yhteisöt ja yritykset. Asukkaiden aktiivinen osallistaminen palvelujen kehittämiseen ja yhteistyö kumppaneiden kanssa takaavat tulokselliset ja asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut.

Avoimuus

Kaupungin avoin päätöksenteko- ja viestintäkulttuuri näkyy organisaation sisällä sekä yhteyksissä asukkaiden, kaupungin yhteistyökumppaneiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus

Yhteisöllisyys ja aito yhteishenki ovat Kauniaisten valttikortteja. Yhteisöllisyys merkitsee osallisuuden ja turvallisuuden tunnetta kaikille. Yhdenvertaisuus merkitsee kaikkien kauniaislaisten tasapuolista kohtelua ja yhdenvertaisia vaikutusmahdollisuuksia.

Vastuullisuus ja kestävyys

Vastuullisuus ja kestävyys ovat osa kaupungin koko toimintaa. Vaikutusten arviointi on luonnollinen osa päätöksentekoa. Vastuullisuus saa aikaan luottamusta.

Hyvinvoinnin painopisteet ja tavoitteet

Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja. Kaupungin arvot ja kestävän kehityksen tavoitteet läpileikkaavat kaikki hyvinvoinnin painopisteistä luodut tavoitteet.

1. Hyvinvoinnin ja elämänhallintataitojen edistäminen
2. Terveystottumusten ja toimintakykyisyyden parantaminen sekä terveyserojen kaventaminen.
3. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen toiminnan tasolla ja päätöksenteossa (EVA)
4. HYTE-työn rakenteiden luonti ja sisällön kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
5. Asuntotarjonnan tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kehittäminen

Mittarit ja seuranta

Tämän vuosiraportin mittareissa on otettu huomioon THL:n ehdotus hyvinvointikertomuksen minimitietosisällön seurattavat mittarit, Hyte-kerroin indikaattorit, kouluterveyskysely sekä omat seurannat, kuten FUNA-mittaukset hyvinvoinnin osalta.

[Minimitietosisältö Kunnan hyvinvointikertomus](#)

[Hyte-kerroin indikaattorit](#)

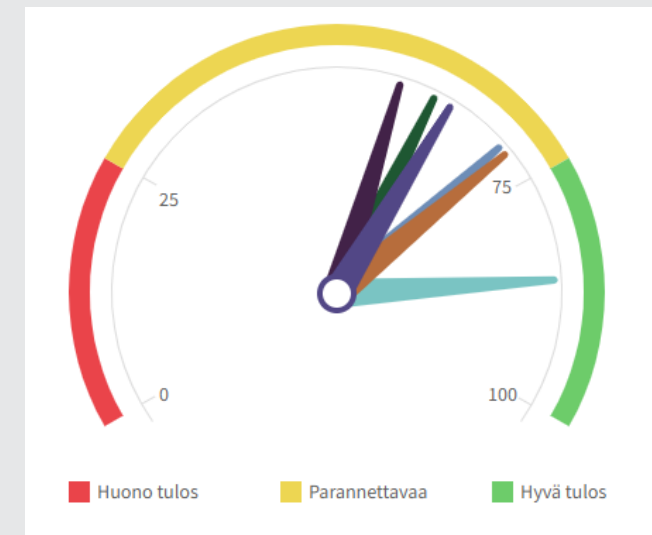
[Kouluterveyskysely](#)

Kouluterveyskysely on toteutettu vuonna 2021 ja seuraavan kerran se toteutetaan vuonna 2023. Kouluterveyskyselyssä huomioitavaa: kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Kyselyyn vastaavat Kauniaisissa: perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat, perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat, lukioden 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Vuoden 2021 indikaattoritiedoissa tulee huomioida ajankohta, jolloin kysely on tehty. Ajankohdassa näkyy koronan vaikutus: esimerkiksi liikunnan harrastamiseen on vaikuttanut liikuntapaikkojen kiinnioloajat.

Kunnan terveyden edistämisen aktiivisuus

Kunnan terveydenedistämisaktiivisuutta mitataan TEA-viisarin avulla. Se kuvaa kunnan toiminnan tasoa kuntalaisten terveyden edistämisessä ja tuottaa täten kunnille tietoa terveydenedistämisen suunnittelun ja johtamisen kehittämiseen. TEA-viisari sisältää seitsemän eri toimialuetta, joita tarkastellaan seitsemästä eri näkökulmasta. TEA-viisarin toimialueet ovat

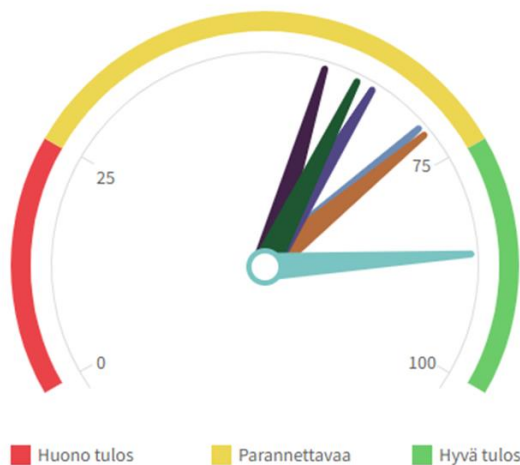

Kokonaistulos, Kauniainen 2022.

TEA-viisari / KAIKKI SEKTORIT

Kaikki sektorit : Kauniainen 2022

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Perusterveydenhuolto
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 14.06.2023

Pisteet	Kauniainen	Espoo	Kirkkonummi	Koko maa
Kaikki sektorit	68	72	48	69
Kuntajohto	70	87	..	79
Perusopetus	71	64	67	65
Lukiokoulutus	57	67	48	65
Ammatillinen koulutus	..	..	..	64
Liikunta	63	81	32	72
Perusterveydenhuolto	61	78	38	70
Kulttuuri	86	69	45	66

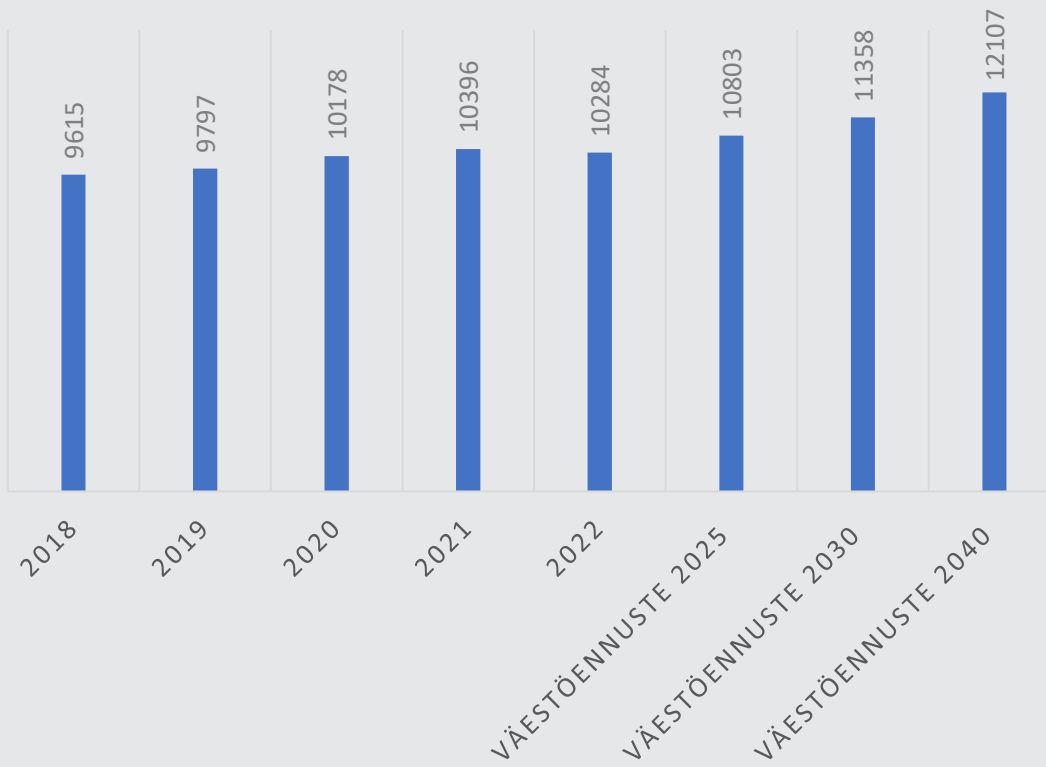
HUOM!

Tulokset suurimmaksi osaksi vuodelta 2021. Vastauksissa virheitä – ei kerro koko totuutta Kauniaisten tilanteesta.

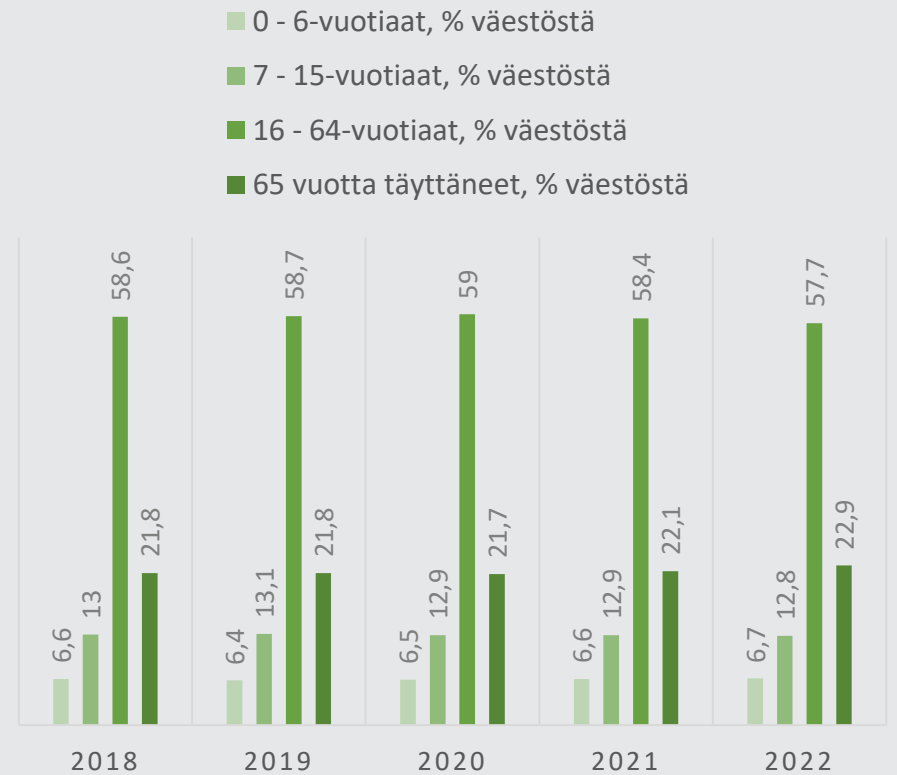
Lähde: TEAvisari, THL, aineisto on päivitetty 14.6.2023

Väestön hyvinvoinnin tila vuonna 2022

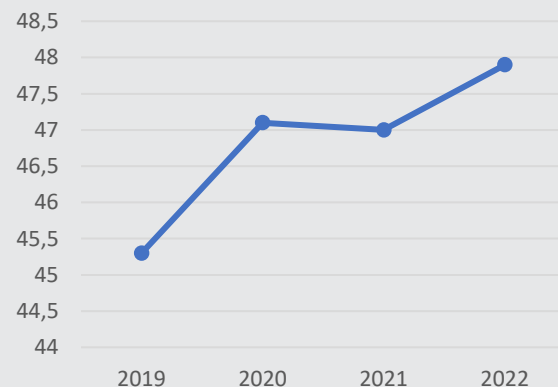
Väestön kasvuennuste

Väestön ikärakenne

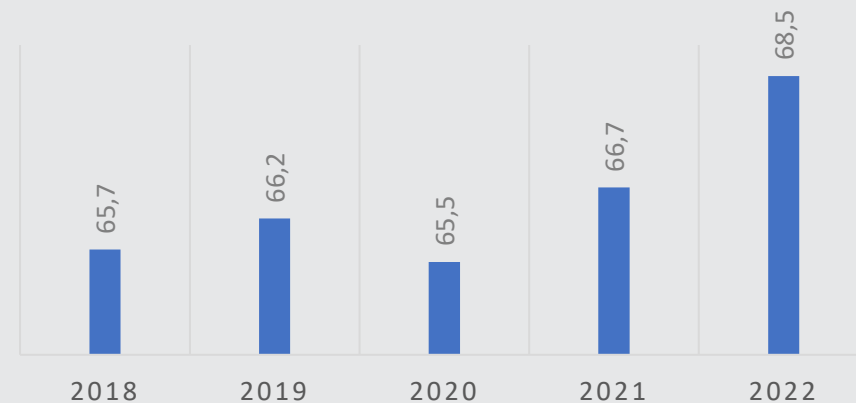

Väestön huoltosuhde

75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat, % vastaavan ikäisten asuntokunnista.

HUOLTOSUHDE, DEMOGRAFINEN %

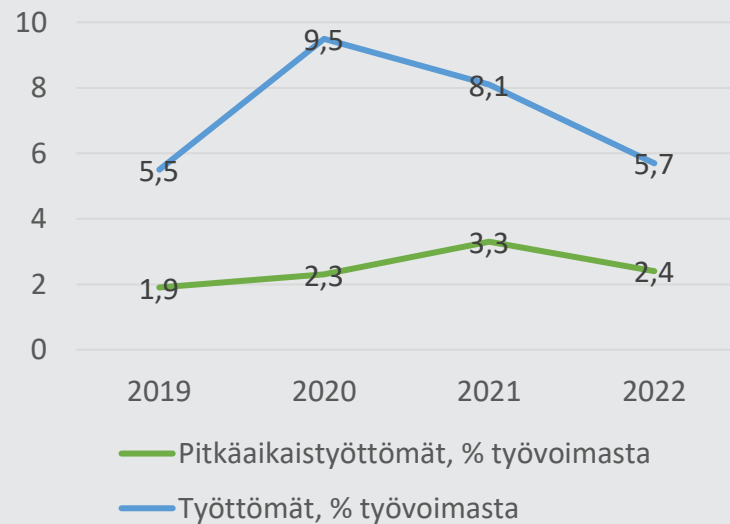

Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Työ- ja toimintakyky

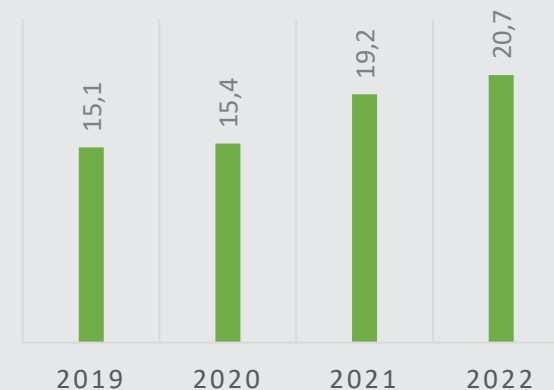

Sekä työttömyysaste että vaikeasti työllistyvien määrä on laskenut edellisvuoteen nähden.

Lähde: Sotkanet.

Mielenterveysperustainen työkyvyttömyys on lisääntynyt 25 - 64 -vuotiailla.

Lähde: Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä. Sotkanet.

Tuen ja avun saanti kuraattorilta on vähentynyt 15–18 -vuotiailla.

Lähde: Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut, %. Sotkanet.

Terveys- ja hyvinvointierot

Sairastavuus

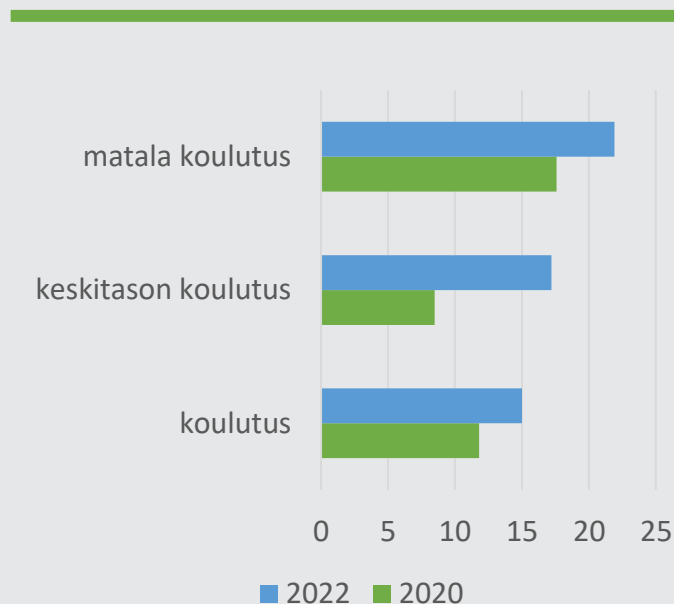
THL:n ikävakioidut sairastavuusindeksit (2019)	Kauniainen	Koko maa
THL:n sairastavuusindeksi	60,6	100
Aivoverisuonitauti-indeksi	80,9	100
Mielenterveysindeksi	51,3	100
Sepelvaltimotauti-indeksi	54,1	100
Syöpäindeksi	113,8	100
Tapaturmaindeksi	72,0	100
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi	18,4	100

THL:n sairastavuusindeksit kuvaavat väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksin arvo on aikasarjan viimeisenä vuotena koko maassa 100 eli alle tämän olevat arvot kertovat tilanteen olevan parempi kuin Suomessa keskimäärin ja yli olevat arvot kertovat keskimääräistä heikommasta tilanteesta.

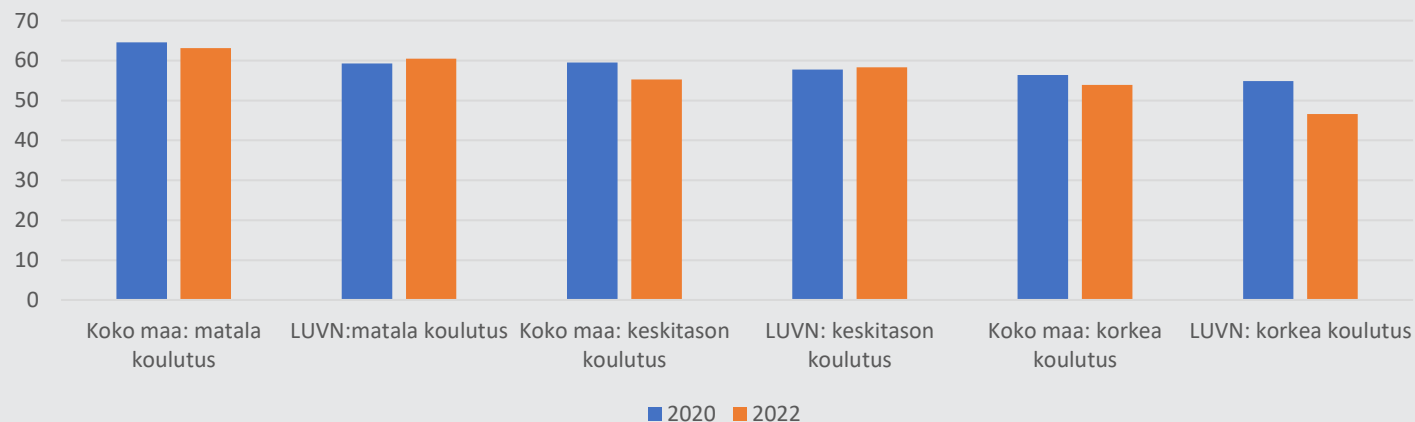
Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2022 (uusin tieto)

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on kasvanut Länsi-Uudellamaalla koulutustasosta riippumatta.

Lähde: Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%). Sotkanet.

Terveysliikuntasuositusten mukaan liian vähän liikkuvien osuus koulutustason mukaan, %

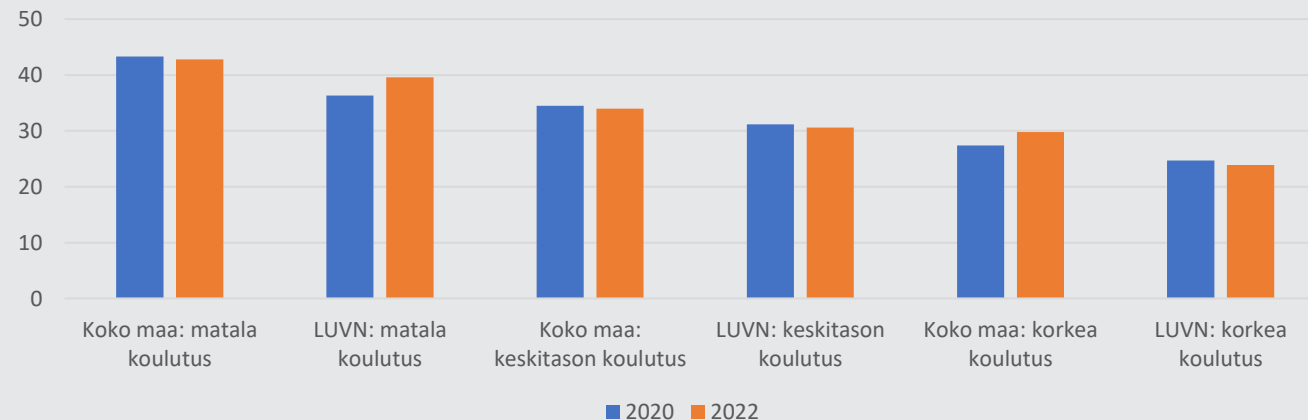
Korkean koulutuksen saaneiden liikkuminen on lisääntynyt Länsi-Uudellamaalla.

Lähde: Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%) koulutustason mukaan. Sotkanet.

Terveytensä hyväksi kokevien osuus on lisääntynyt keskitason ja korkean koulutuksen saaneille Länsi-Uudellamaalla.

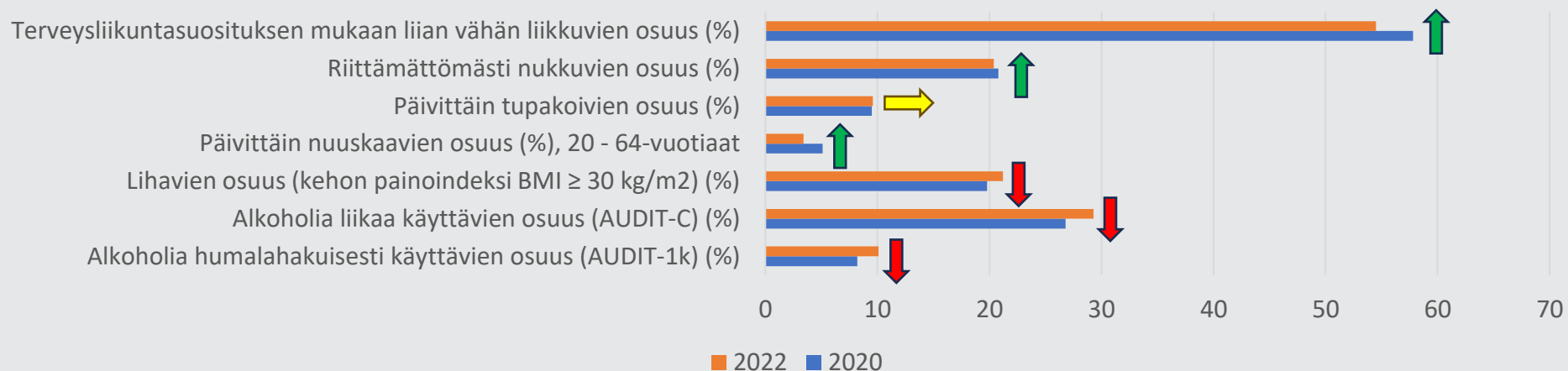
Lähde: Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%) koulutustason mukaan. Sotkanet.

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%) koulutustason mukaan

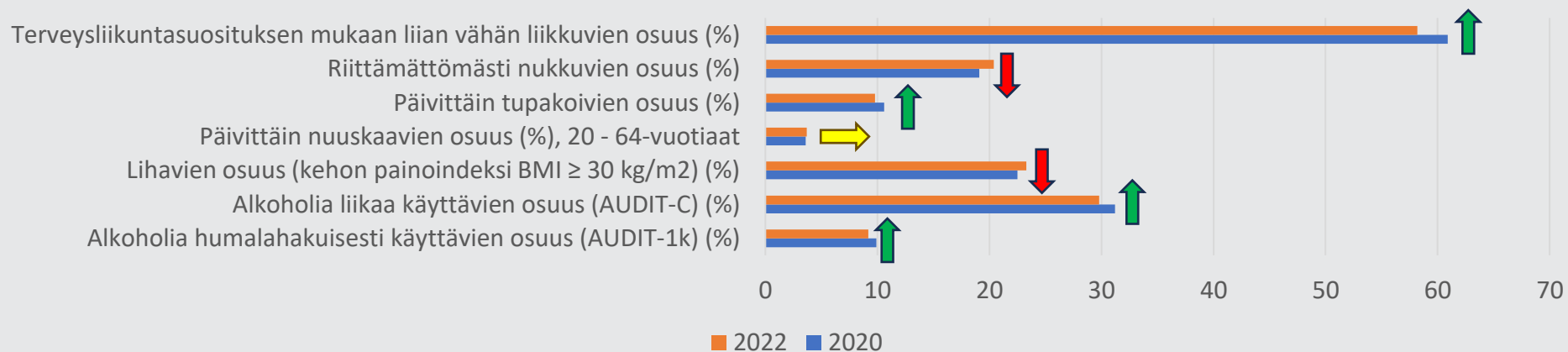

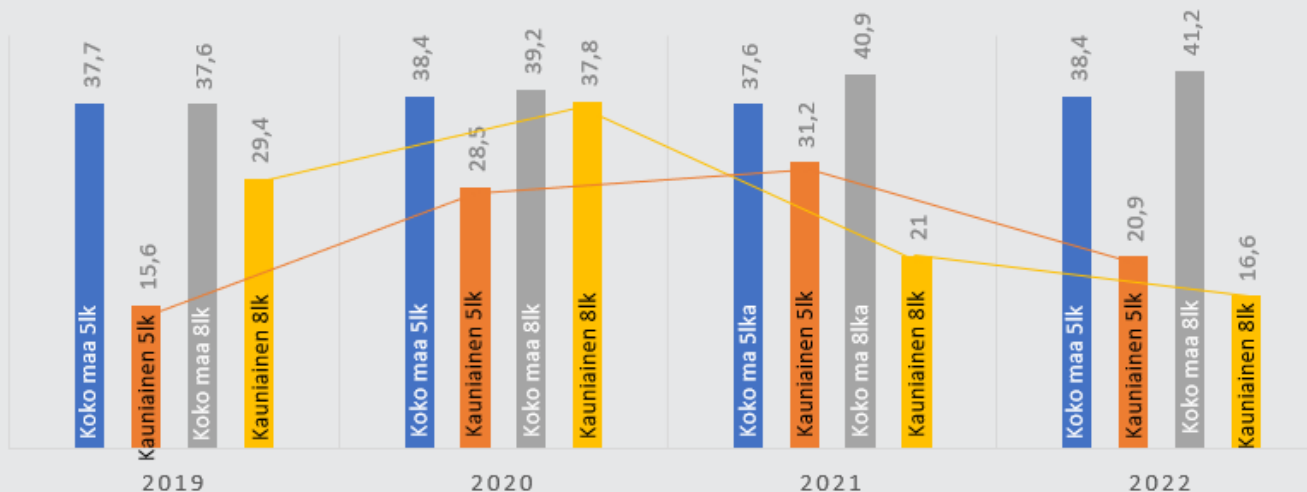
Elintavat

Länsi-Uusimaa

Koko Suomi

Kauniaislaisten koululaisten fyysinen toimintakyky on hyvä yhä suuremmalla osalla 5. ja 8. luokkalaisista.

Lähde: Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), %

Tosi humalassa olevien 8. ja 9. luokkalaisten määrä Kauniaisissa on vähentynyt.

Lähde: Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista. Kouluterveyskysely.

19,5

2019

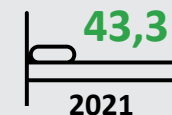
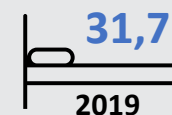

15,9

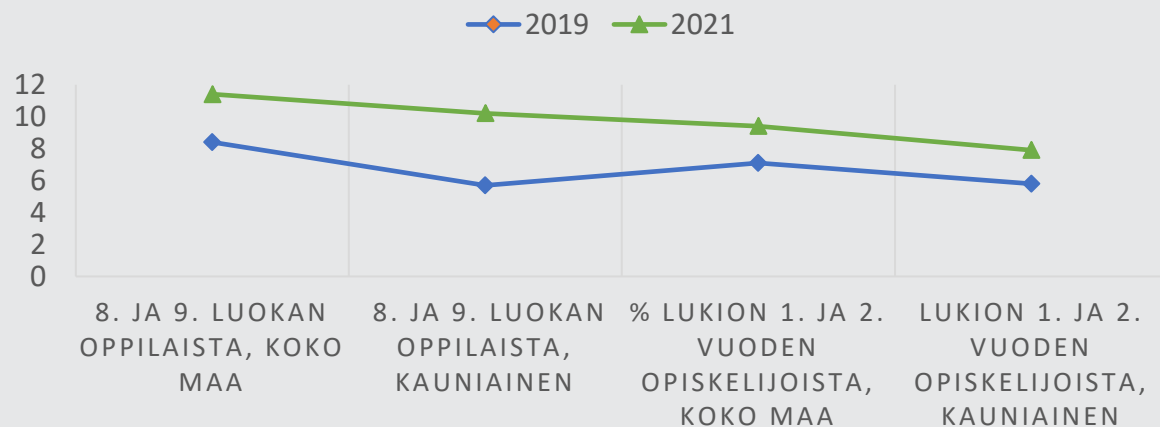
2021

Kauniaisissa koulunsa käyvien yläkoululaisten nukkuminen on vähentynyt.

Lähde: Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % 8. ja 9. luokan oppilaista. Kouluterveyskysely.

Osallisuuden kokemus

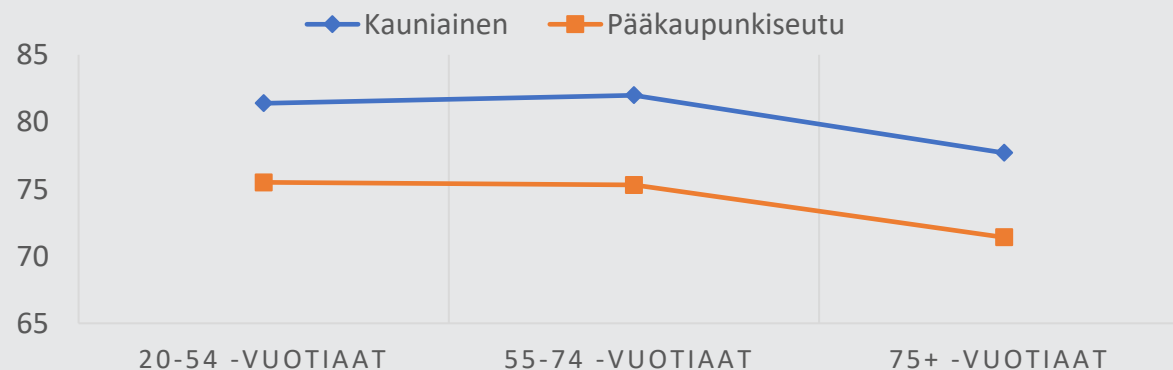

Osallisuuden kokemus nuorilla on heikentynyt.

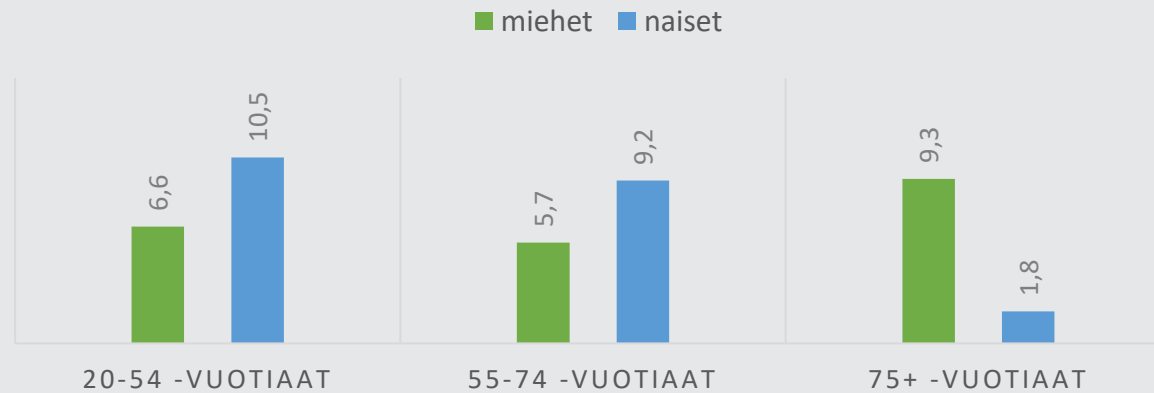
Lähde: Erittäin heikko osallisuuden kokemus, %. Kouluterveyskysely.

Osallisuuden kokemus kauniaislaisilla aikuisilla on hyvä pääkaupunkiseudun keskiarvoon verrattuna.

Lähde: Osallisuusindikaattori (0-100). PKS-kysely 2021.

Yksinäisyyden kokemus

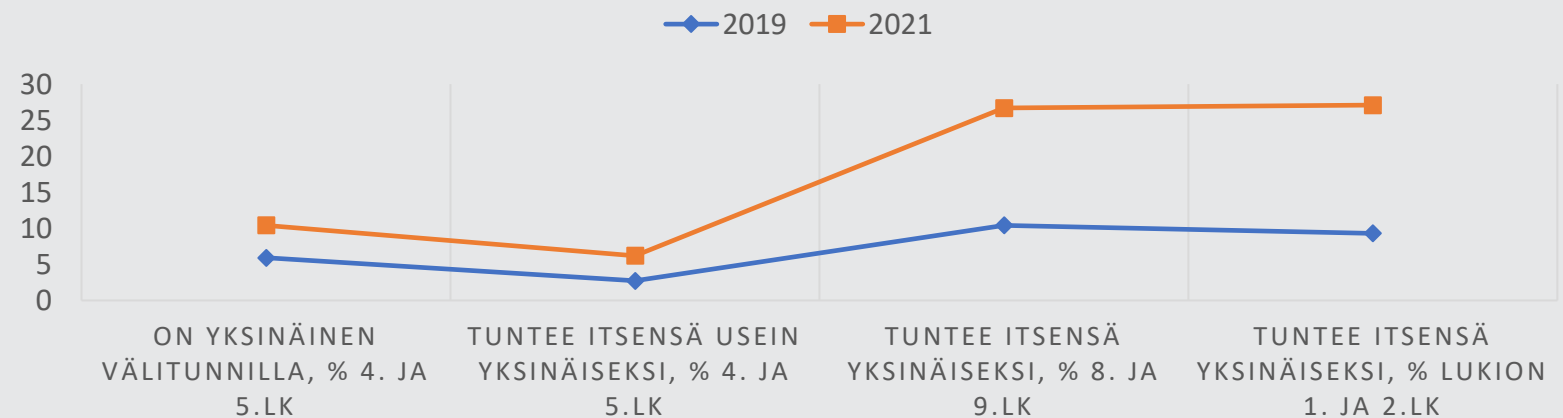

Noin joka kymmenes aikuinen tuntee itsensä yksinäiseksi Kauniaisissa.

Lähde: Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, %. PKS-kysely 2021.

Yksinäisyys on lisääntynyt nuorilla.

Lähde: Kouluterveyskysely.

Tapaturmat ja väkivalta

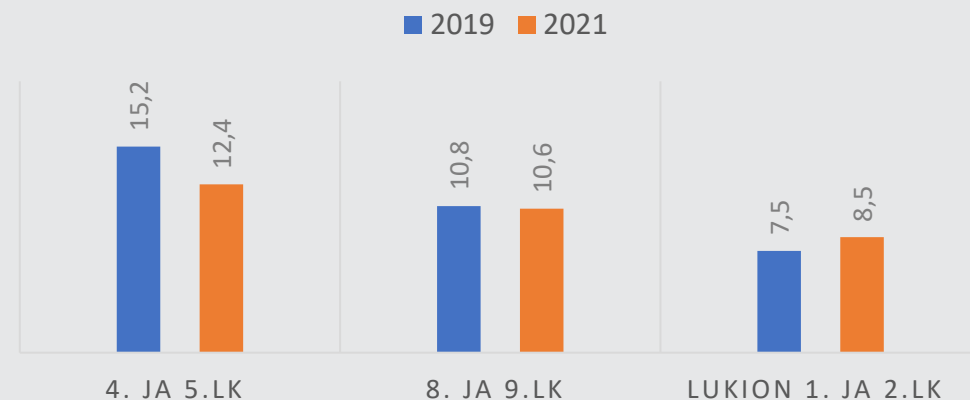

Koulukiusaaminen on vähentynyt alakoululaisten ja lukiolaisten keskuudessa, mutta lisääntynyt yläkouluissa.

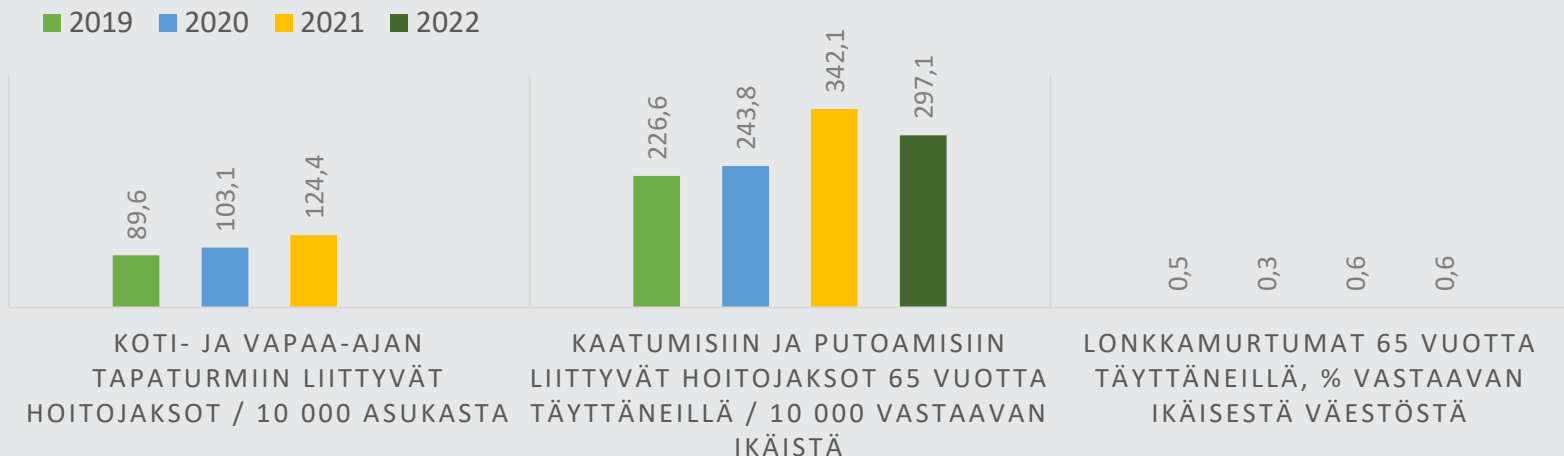
Lähde: Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %. Kouluterveyskysely.

Huoltapitävien aikuisten väkivalta peruskoululaisia kohtaan on vähentynyt. Lukiolaisten kokema väkivalta on lisääntynyt.

Lähde: Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %. Kouluterveyskysely.

Tapaturmat ja väkivalta

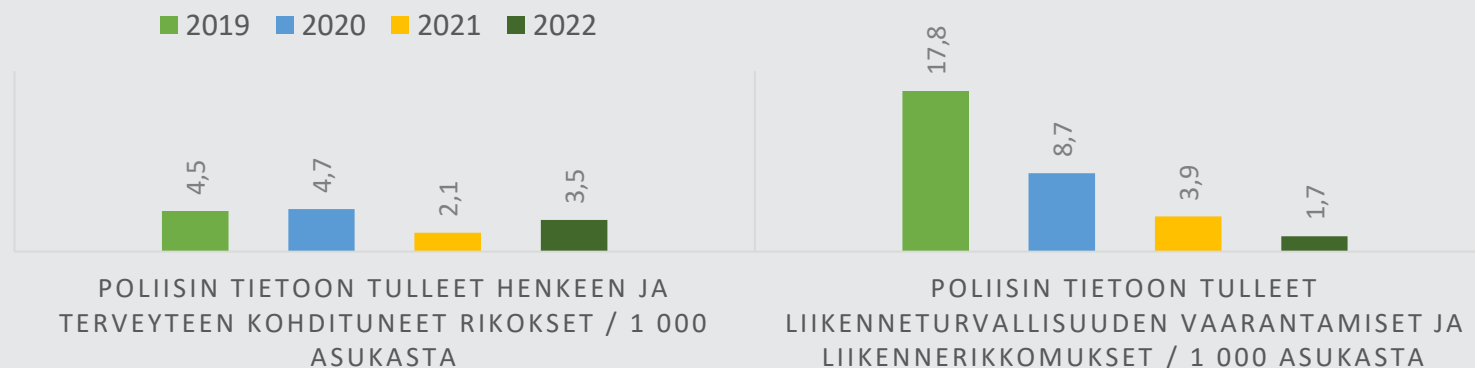

Tapaturmat ja lonkkamurtumat ovat lisääntyneet vuosina 2019-2021. Kaatumisten hoitojaksot ovat vuonna 2022 alkaneet vähetä.

Lähde: Sotkanet.

Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset sekä liikenne rikkomukset ovat vähentyneet.

Lähde: Sotkanet.

Hyvinvoinnin kehitys väestöryhmittäin

Lapset ja nuoret

- alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä on laskenut
- raittiita on enemmän kuin aiemmin
- liikkumattomia on vähemmän ja toimintakyky on parantunut
- 0-14-vuotiaat yhä harvemmin rikoksista syylliseksi epäiltyinä (23,6 % > 9,3 %)
- 15-17 –vuotiaat yhä harvemmin rikoksista syylliseksi epäiltyinä (59,8 % > 33,8 %)
- 18-20 –vuotiaat yhä harvemmin rikoksista syylliseksi epäiltyinä (43,6 % > 37,9 %)
- Aamupalaa ja koululounasta syövien määrä on lisääntynyt

- yläkoululaisista yhä suurempi joukko kiusaa ja joutuu kiusatuksi
- yksinäisyyden tunne kasvussa ja osallisuuden tunne heikentynyt
- ruokailutottumukset ovat heikentyneet
- unen määrä jää tytöillä vähäisemmäksi kuin aiemmin
- koulu-uupumus, ahdistuneisuus ja masennus ovat lisääntyneet erityisesti tytöillä
- vaikeuksia oppimistaidoissa yhä enemmän yläkoululaisilla ja lukiolaisilla
- häiritsevää seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua yhä enemmän
- Laittomia huumeita kokeilleiden määrä on nousussa
- Sähkötupakoinnin määrä on kasvussa
- Yläkoululaisten ylipaino on aavistuksen kasvussa

Työikäiset

- Päivittäin tupakoivien osuus on vähäinen
- kohdunkaulan syövän seulontaan osallistutaan koko ajan enenevässä määrin (75,6 %)
- Yhden vanhemman perheiden määrä on pysynyt samana viimeisten vuosien aikana
- Vaikeasti työllistyvien 15-64 –vuotiaiden määrä on vähentynyt

- Raskaudenkeskeytyksiä 15-49 -vuotiailla on vähän enemmän kuin aiemmin (4,8 % < 7,3 %)
- vanhemmat kaipaavat tukea vanhemmuuteen
- Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16-64 –vuotiaiden osuus on hieman nousussa (0,2% < 0,3 %)
- alkoholia liikaa käyttäviä on noin neljännes työikäisistä
- Mielenterveysperustaisesti sairauspäivärahaa saavien määrä kasvussa

lääkkäät

- Kotipalvelua vuoden aikana saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuus on vähentynyt
- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä on lisääntynyt
- 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus on vähentynyt
- Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen 65 vuotta täyttäneiden määrä on vähentynyt
- Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on vähentynyt vuodesta 2020 > 2022 yli 75-vuotiailla (10,4 > 10,1)

- 75+ ikäisten alkoholia liikaa käyttävien osuus on pääkaupunkiseudun korkeinta (39,7 %)
- kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot kasvussa
- kuolleisuus tapaturmaisiin kaatumisiin ja putoamisiin on kasvussa
- liikkuminen on liian vähäistä kotona asuvien toimintakyvyn kannalta
- Yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä on lisääntynyt lievästi
- Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on aavistuksen lisääntynyt yli 65-vuotiailla (9,4 > 9,7)

Toimintaympäristö

- Avioerojen määrä reilussa laskussa (17,5 % > 9,4 %)
- Koulutustasomittain nousussa (= väestön koulutustaso)
- EVA käyttö kasvussa
- MPR-rokotuskattavuus kasvussa (LU)
- Toimeentuloa pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden määrä on lievässä laskussa
- kunta kutsuu liikuntaseurat ja yhdistykset yhä useammin yhteiskokoukseen
- Ahtaasti asuvat lapsikunnat ovat vähentyneet

- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja vereen kohdistuneet rikokset ovat lisääntyneet
- Huumeiden hankinta on entistä helpompaa
- Pitkäaikaistyöttömien määrä työttömistä kasvussa
- toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64 -vuotiaiden määrä kasvussa

Hyvinvointisuunnitelman 2022 – 2025 tavoitteiden eteneminen

Hyvinvoinnin tavoitteet

Mielen hyvinvointi

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Yksinäisyyden kokemus eri ikäryhmissä vähenee vuoden 2021 tasosta	- Kohtaamispaikat (nuorisotalo, perhekahvilat, avoin perhetoiminta, Villa Breda, seurakunta, kirjasto, kansalaisopisto, uimahalli, kulttuuriesitykset ja ottelut, Espoon perhekeskus) - Ystävätoiminta (Tjejvillan, Tyttöjen talo, Ystäväksi maahanmuuttajalle) - Järjestöyhteistyön kehittäminen kunnassa sekä kunnan ja hyvinvointialueen välillä - Etsivän vanhustyön kehittäminen [pilotti] - Villa Breda ja kaupungin toimialat toteuttavat kokeiluja ja vakiinnuttavat toimintatapoja, joilla mahdollistetaan paikkoja sukupolvien väliselle kohtaamiselle.	Yksinäisyyden kokemus on vähentynyt, % [Sotkanet]	Yksinäisyyden kokemus on vähentynyt yli 75-vuotiailla Yksinäisyyden kokemus on lisääntynyt peruskoulussa.	
		Järjestötreffit 1-2 krt/vuosi	Järjestötreffit on järjestetty suunnitelman mukaisesti, sen lisäksi - järjestöstrategia on tekeillä - Järjestötori Granipäivillä	
		Kokemukset etsivästä vanhustyöstä ja sukupolvien välisestä kohtaamisesta	Etsivän jalkautuvan vanhustyön kautta on saavutettu noin 30 ikäihmistä, jotka eivät ole minkään avun piirissä.	
Mielen hyvinvointi vahvistuu eri ikäryhmissä vuoden 2021 tasosta	- Hyvinvointiopetus kouluissa - Harrastamisen esteiden poistaminen - Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut (esim. kouluissa Cool Kids, ICT) - Vanhemmuuden tuki (mm. avoimen perhetoiminnan tarjoama tuki) - Ikäohjelman toimenpiteet - Kulttuuriohjelman toimenpiteet - Seurakunnan palvelut - Luontoretkeä kuntalaisille - Lähiluonnon merkitys terveydelle ja mielenterveydelle tunnistetaan ja vahvistetaan	Kouluterveyskysely;	Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on lisääntynyt yläkoululaisilla ja lukiolaisilla.	
		Koulujen vuosittaiset hyvinvointimittarit	FUNA-mittauksen tulos: Kauniaisten oppilaiden koettu hyvinvointi on 71/100 vrt koko otanta 67,57/100.	
		Mielenterveysstrategian seurantaindikaattorit [info 817]: Vahvaa positiivista mielenterveyttä kahden viime viikon aikana	2021: 8. ja 9.lk : pientä laskua vuodesta 2017 Lukio: pientä laskua vuodesta 2017	
		Psyykinen kuormittuneisuus (ikääntyneet), % [Sotkanet: info 416]	Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on vähentynyt vuodesta 2020 > 2022 yli 75-vuotiailla (10,4 > 10,1), mutta aavistuksen lisääntynyt yli 65-vuotiailla (9,4 > 9,7)	26

Hyvinvoinnin tavoitteet

Mielen hyvinvointi

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä eri ikäryhmissä laskee vuoden 2021 tasosta	14 toimenpidettä kouluissa - Hyvinvointiopetus	Koulukiusaaminen vähenee, % [Sotkanet]	Yläkoululaisista kiusatuiksi joutuneiden määrä on kasvanut.	
		Koulujen vuosittaiset hyvinvointimittarit	Ohjelmat vasta käynnistyvät, ei voida vielä arvioida.	
Uupumisen kokemus vähenee vuoden 2021 tasosta	- Hyvinvointiopetus (työkaluja oman hyvinvoinnin edistämiseen) perusopetuksessa - Stressinsäätelykeinojen kurssi lukiossa - Lukion opettajien kouluttaminen stressinsäätelytaitoihin	Koulustressin ja koulu-uupumisen väheneminen, % [Sotkanet]	Odotetaan KTK:n tuloksia	
		Koulujen vuosittaiset hyvinvointimittarit	FUNA/kouluinto: 57/100, koko otanta 56/100.	
Peruskouluikäisten terveystottumusten ja elintapojen paraneminen vuoden 2021 tasosta	- Hyvinvointiopetus (työkaluja oman hyvinvoinnin edistämiseen) perusopetuksessa - Elintapaohjaus tarvittaessa	Kouluterveyskysely, elintavat	Yläkoululaiset harrastavat hengästyttävää liikuntaa vähän vähemmän kuin edellisellä mittauskerralla. MOVE! –mittausten tulosten perusteella heikko fyysinen toimintakyky on aiempaa pienemmällä joukolla. Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee yhä kasvava joukko yläkoululaisia. Hedelmiä, kasviksia ja marjoja syövien osuus on kasvanut. Ylipainoisten yläkoululaisten määrä on hieman kasvanut.	
		Koulujen vuosittaiset hyvinvointimittarit	Koulujen arvio	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Päihhteettömyys

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne
Nuoret kokeilevat ja käyttävät huumeita vähemmän kuin vuonna 2021, erityisesti tyttöjen huumeekokeilut	- Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan sekä tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa - Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista - Frontline Politeia –hankkeen tavoitteena on kouluttaa työntekijöitä sekä tarjota työkaluja Kauniasten tarpeisiin (Ehyt ry)	Kouluterveyskysely	Pienempi joukko yläkoululaisia ja lukiolaisia on kokenut laittomia huumeita kuin edellisellä mittauskerralla.
			Päivittäin tupakoivien, tupakkatuotetta tai sähkösavuketta käyttävien yläkoululaisten määrä on lisääntynyt.
Alkoholin riskikäyttö ja nikotiinituotteiden käyttö eri ikäryhmissä vähenee vuoden 2021 tasosta, erityisesti tyttöjen alkoholin ja kannabiksen käyttö	- Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan sekä tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa - Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista - Frontline Politeia –hankkeen tavoitteena on kouluttaa työntekijöitä sekä tarjota työkaluja Kauniasten tarpeisiin (Ehyt ry) - Elintapaohjaus	Kouluterveyskysely	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien yläkoululaisten määrä on vähentynyt.
		Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) 65 ja 75 vuotta täyttäneillä, % [Sotkanet]	Odotetaan tuloksia Terve Suomi –lisäotoksesta.

Hyvinvoinnin tavoitteet

Elintavat

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne
Arkiliikunta lisääntyy vuoden 2019 tasosta.	- Elintapaohjauksen rakenteen luominen - Liikkuva lapsi, Liikkuva koulu, Liikkuva aikuinen –ohjelmat - Työmatkapyöräilyn esteiden vähentäminen	Elintapaohjauksen rakenne luotu	Toimii ikäihmisten ja koululaisten osalta, aikuisikäisten osalta suunnittelu käynnissä (riippuu hyvinvointialueesta).
		Liikkuva-ohjelmien toteutuminen tavoitteiden mukaisesti	Ohjelmat käynnissä
		Selvitys työmatkapyöräilyn esteistä	Ei vielä tehty.
Kävelyn ja pyöräliikenteen kulkutapaosuus arkiliikkumisessa kasvaa vuoden 2019 tasosta	- Pyöräkatokset - Kaupunkiradan baana - Työsuohdepyöräetu - Kevyen liikenteen väylien kuntoluokkien paraneminen	Rakennetut pyöräkatokset	Suunnitelmat pyöräkatoksien sekä kaupunkiradan baanana osalta ovat tekeillä.
			Työsuohdepyöräetu on saatavilla.
		Kevyen liikenteen väylien kuntoluokat hyvä tai erittäin hyvä 86% → 88%	Kevyen liikenteen väylien kuntoluokkatietoja ei ole vielä saatavilla.
Liikuntaneuvonnan ja ohjatun liikunnan osallistujamäärät lisääntyvät vuoden 2019 tasosta.	- Elintapaohjauksen rakenteen luominen - Granimallin jatkuvuuden takaaminen - Järjestöt osana ikäihmisten liikuttamista	Elintapaohjauksen rakenne luotu	Toimii ikäihmisten ja koululaisten osalta, aikuisikäisten osalta suunnittelu käynnissä (riippuu hyvinvointialueesta).
		Granimallin harrastajamäärän kasvu, %	Granimallin harrastajamäärät ovat nousseet.
		Järjestöt osana ikäihmisten liikuttamista	Suunnitelma GrIFKin kanssa siirtyi vuodelle eteenpäin.
		Liikunta (ikäihmisten), [Sotkanet] Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, %	Tuloksia ei vielä saatavilla.

Hyvinvoinnin tavoitteet

Kulttuurihyvinvointi

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne
Kulttuurihyvinvointi; kulttuurin saavutettavuus ja tyytyväisyys kulttuuripalveluihin kasvaa vuoden 2019 tasosta	- Kulttuuriohjelman toimeenpano - Kaikukortin käyttö - Kotisivujen ja some-kanavien seuraaminen ja päivittäminen 100 minuuttia taidetta (taidepassi) yhteistyössä Villa Bredan ja kulttuuritoimen kanssa	Kuntalaisten tyytyväisyys kulttuuripalveluihin	Kysely on vasta tekeillä.
		Ikääntyneiden hyvinvointi, elämänlaatu % [Sotkanet]	Odotetaan Terve Suomi lisäotoksen tuloksia.
		Kaikukorttien lukumäärä / vuosi	Kaikukorttien määrä on kasvanut. 2021: jaettu 12 kpl 2022: jaettu 18 kpl

Hyvinvoinnin tavoitteet

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen Kauniaisissa lisääntyy vuoden 2019 tasosta	- Kaupunki toimii osallisuusmallin mukaisesti - Kaupunkilaisten osallistaminen kaupungin päätöksentekoon, alueiden ja palveluiden kehittämiseen mm. asukastilaisuuksien, -kyselyiden ja kumppanuuspöytien kautta - Osallistuva budjetointi - Asiakasraadit - Järjestöyhteistyön kehittäminen - Asukkaiden osallisuutta edistetään turvaamalla 3. sektorin toimijoiden avustukset ja tekemällä yhteistyötä seurakuntien kanssa - Toteutetaan Järjestötreffit vähintään 2 krt/vuosi	Osallisuustilaisuuksien määrä	Yhteisiä tilaisuuksia järjestetään, mutta osallisuusaste on ollut alhainen (viestintää tulee parantaa)	
		Vuosiavustusten määrä kaupungin talousarviossa	Vuosiavustusten määrä on pysynyt samana kuin aiempina vuosina.	
		Osallistu ja vaikuta –verkkosivujen ajantasaisuus	Pidetty ajantasalla.	
		Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien osuus	Järjestöverkosto on perustettu, vuosittaiset järjestötreffit on kalenteroitu, järjestöstrategia on valmistumassa loppuvuodesta 2023.	
		Osallisuusmittari yli 65v (PKS-hyvinvointikysely 2021)	Tietoa ei vielä saatavilla.	
		Osallistuvaan budjetointiin osallistuneiden määrä,	Osallistuvaan budjetointiin osallistuvien määrä laski edellisvuodesta (420 > 300)	
Kaupunki toimii kumppanina tapahtumien järjestämiselle	Kaupunki toimii yhteistyökumppanina tapahtumien järjestämisessä	Järjestettyjen tapahtumien määrä	Järjestettyjen tapahtumien määrä on kasvanut vuoden 2022 aikana uusien vuosittaisten tapahtumien aloitettua, mm. - GraniAID - Grani liikkuu –päivä - Järjestötreffit	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Lasten ja nuorten harrastaminen säilyy nykyisellä tasolla	- Granimallin jatkuvuus turvataan kaupungin budjetissa (maksuton harrastaminen) - Aikuisten harrastaminen nostetaan kotisivuille omaksi otsikoksi	Harrastamisaktiivisuus eri ikäryhmissä, %	Odotetaan Kouluterveyskyselyn tuloksia.	
		Lapset ja nuoret tietoisia harrastusmahdollisuuksista	Harrastuksista kerrotaan koulussa järjestämällä infotilaisuuksia ja harrastuksen kokeilupäiviä mahdollisuuksien puitteissa.	
		Granimallin osallistujamäärät, %	Granimallin osallistujamäärät ovat kasvaneet joka vuosi.	
Osallisuuden kokemus varhaiskasvatuksessa ja eri kouluasteilla lisääntyy vuoden 2019 tasosta	- Lisätään lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä osallisuutta; oppilaiden ja vanhempientoimikunnan aktiivinen mukaanotto toiminnan suunnitteluun - Lasten ja nuorten vaikuttajaelin	Toteutuneet varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmakeskustelut lasten ja huoltajien kanssa		
		Kokemus koulu- ja luokkayhteisöön kuulumisesta, %	Odotetaan Kouluterveyskyselyn tuloksia	
		Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, %	Odotetaan Kouluterveyskyselyn tuloksia	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Jokainen lapsi ja nuori tulee kohdatuksi ja läheltä löytyy turvallinen ja luotettava aikuinen, jonka puoleen voi kääntyä	- Eriyistä huomiota kiinnitetään siihen, että lapset ja nuoret ja perheet tulevat kohdatuksi yksilöllisesti ja ikätasoisesti arjen eri toimintaympäristöissä - Vahvistamme kohtaavaa toimintakulttuuria lisäämällä lasten ja nuorten kanssa toimivien ammattilaisten kohtaamistaitoja esim. koulutusten avulla ja osaamista jakamalla	Opettajien kiinnostuneisuus oppilaiden kuulumisista, %	Odotetaan kouluterveyskyselyn tuloksia.	
		Keskusteluyhteys vanhempein kanssa, %	Odotetaan kouluterveyskyselyn tuloksia.	
Kauniaislaisilla nuorilla on mahdollisuus omaehtoisen toiminnan kokeiluihin	- Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen Ruuti-raham avustamana - Nuorisovaltuuston toimintasäännön muuttaminen tämän mahdollistamiseksi	Toteutuneet projektit	Ei ole vielä käynnistynyt.	
			Toimintasääntö muutetaan syksyllä 2023.	
Kansalaisopiston kursseille osallistuvien määrä kasvaa vuoden 2019 tasosta	- Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta - Kurssitarjonnan kehittäminen palautteen perusteella - Etä- ja hybridikurssien lisääminen	Kansalaisopiston vuosittainen tuntimäärä ja osallistujamäärä	Vuonna 2021 tunteja oli 7 806 ja osallistujia 6 306. Vuonna 2022 tunteja oli 9 264 ja osallistujia 7 328.	
		Tyytyväisyys kansalaisopiston palveluihin, %	Vuonna 2021 keskiarvo oli 4,28 asteikolla 1-5, jossa 5 on maksimi. Vuonna 2022 yleisarvosanan keskiarvo kurssista oli 4,71.	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Kuntalaiset käyttävät kirjastojen palveluita enemmän kuin vuonna 2019	- Kirjasto tarjoaa osallistumismahdollisuuksia järjestämällä erilaisia asiakastapahtumia - Luodaan kirjavinkkauspalvelu ikäihmisille? - Lainattavien esineiden valikoiman laajentaminen ja markkinointi	Kirjaston järjestämien asiakastapahtumien määrä	Kirjaston järjestämien tapahtumien määrä: vuonna 2021 46kpl ja vuonna 2022 47kpl	
		Tyytyväisyys kirjaston palveluihin, %	Vuonna 2022 ei ole toteutettu kirjaston asiakastyytyväisyyskyselyä.	
		Lainattujen kirjojen määrä, %	Lainattujen kirjojen määrä per vuosi per asukas: vuonna 2021 19,11kpl ja vuonna 2022 20,59kpl -> nousua vuoden aikana 7,7%.	
		Muiden lainattujen esineiden määrä, %	Lainattujen muiden esineiden (ääni- ja kuvataallenteet sekä muut) määrä per vuosi per asukas: vuonna 2021 5,44 kpl ja vuonna 2022 5,5kpl -> nousua vuoden aikana 1,1%	
Äänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa kasvaa vuoden 2021 tasosta	Tarjotaan kaiken ikäisille asukkaille osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia osallisuusmallin mukaisesti	Äänestysaktiivisuus kuntalaisvaaleissa	Äänestysaktiivisuus putosi vuoden 2021 kunnallisvaaleista vuoden 2022 aluevaaleihin nähden 73,1 % > 65,4 %. Seuraavissa kuntavaaleissa äänestysaktiivisuus oli korkeampi vuonna 2023 (87,2 %).	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Kansalaisten turvallinen arki ja arjen hallinta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Keskustan kehittäminen	- Keskustan palvelutarjonta on parantunut - Tapahtumien järjestäminen keskustassa - Kaupunkilaisten osallistaminen keskustan kehittämiseen	Palveluihin ollaan tyytyväisiä, %		
Monipuolisen asuntotarjonnan varmistaminen	- Asuntoja valmistuu suunnitellusti - Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen lisääntyy - Muutostöiden teko kotona asumisen mahdollistamiseksi - asumisneuvonnan ja asumismuodon liittäminen palvelutarpeen arviointiin.	Valmistuneiden asuntojen määrä		
		Asuntokannan mittarit asunto-ohjelmassa		
		Kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä (2020) 93 % Tavoite 2022, 94 %	2022: 98,9 %	

Hyvinvoinnin tavoitteet

Kansalaisten turvallinen arki ja arjen hallinta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne
Palveluiden digitaalinen saavutettavuus lisääntyy; tyytyväisyys sähköiseen asiointiin lisääntyy vuoden 2019 tasosta	- Kaupunkilaisten digiosaamista vahvistetaan tarjoamalla joustavasti digiopastusta ja – neuvontaa - Kehitetään asiakaslähtöisiä esteettömiä sähköisiä palveluita; verkkoaineistot ja tilaisuudet ja tapahtumat verkossa	Digiopastukseen hakeutuneiden määrä	2021: oli 106 digiopastustapahtumaa ja niissä 157 osallistujaa 2022: 161 opastustapahtumaa ja niissä yhteensä 223 osallistujaa
		Tyytyväisyys mahdollisuuteen asioida verkon kautta, %	Sivustolla olevien sähköisten palvelujen käyttö on yksinkertaista - Täysin samaa mieltä - 16 % - Samaa mieltä - 39 % - En samaa, tai eri mieltä - 17 % - Eri mieltä - 6 % - Täysin eri mieltä - 2 % - En tiedä - 21 %
		Tyytyväisyys kunnan internetpalveluihin, %	Mitä mieltä olet verkkosivustostamme kokonaisuutena? - Erittäin hyvä - 15 % - Hyvä - 64 % - Ei hyvä, eikä huono - 15 % - Huono - 3 % - Erittäin huono - 0 % - En osaa sanoa - 2 %
		Esteitä tai huolia sähköisten palvelujen käytössä kokeneiden osuus, %	Sivustolla olevien sähköisten palvelujen käyttö on yksinkertaista - Täysin samaa mieltä - 16 % - Samaa mieltä - 39 % - En samaa, tai eri mieltä - 17 % - Eri mieltä - 6 % - Täysin eri mieltä - 2 % - En tiedä - 21 %

Hyvinvoinnin tavoitteet

Kansalaisten turvallinen arki ja arjen hallinta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Tilanne	
Laaja-alainen kunnan, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteistyö kehittyä maahan muuttaneiden kotoutumisen tukemisessa	• Luodaan rakenne uudelle yhteistyölle kaupungin ja hyvinvointialueen väliselle vastaanotto- ja kotoutumistyölle • Kunnan työntekijä palkattu tähän tehtävään • Maahanmuuttajien kouluun kotoutumisen (KOKO) toiminta perusopetuksessa: toimivat opetusjärjestelyt ja henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen • Kotouttamispolun rakentaminen ruotsin kielellä	Englanninkielisten sivustojen määrä peruspalveluista	Englanninkielisten sivujen määrä on lisääntynyt vuodesta 2021.	
		Selviytymiseensä tyytyväisten osuus, % ulkomaalaistaustaiset yht.	Tietoa ei enää saatavilla.	
		Kokee kuuluvansa asuinkuntaansa, %	Kaupunkikohtaista tietoa ei ole saatavilla (Länsi-Uusimaa 53 %).	
		Kotouttamispolku ruotsin kielellä on tehty	Ruotsinkielinen kotouttamispolku on olemassa, mutta sitä käyttää alle 10 ihmistä.	
Nuorten jatko-opintopaikkojen varmistaminen	• Seurantamallin luominen kunnan nuorten jatko-opintopaikkojen varmistamiseksi	Jokaisella nuorella on jatko-opintopaikka	Seurantamallin on olemassa ja jokaiselle nuorelle etsitään jatkopaikka.	
Työllisyyspalvelut	• Aikuisten työllisyyspalveluiden kehittäminen ja markkinointi • Palkattu työntekijä tehtävään	Tiedon löytäminen kotisivuilta	Ei ole aloitettu.	
		Työntekijä palkattu	Ei päätöstä.	

Yhteenveto ja johtopäätökset

Onnistumisia

Mielen hyvinvointi

- Yksinäisyyden kokemus on vähentynyt yli 75-vuotiailla
- Etsivän jalkautuvan vanhustyön kautta on saavutettu noin 30 ikäihmistä, jotka eivät ole minkään avun piirissä.
- Yli 75-vuotiaiden psyykkinen kuormittuneisuus on vähentynyt

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Osallistu ja vaikuta –verkkosivut pidetty ajantasalla
- Järjestöverkosto perustettu
- Järjestöstrategia tekeillä
- Uusia vuosittaisia tapahtumia syntynyt Kaunaisiin
 - GraniAID
 - Järjestötreffit
 - Grani liikkuu –päivä
- Kansalaisopiston vuosittainen tunti- ja osallistujamäärä kasvaneet
- Tyytyväisyys kansalaisopiston palveluihin erinomaista ja kasvanut edelliskerrasta
- Kirjaston lainamäärät ja tapahtumien määrä kasvaneet

Elintavat

- MOVE!-mittausten perusteella heikko fyysinen toimintakyky aiempaa pienemmällä joukolla
- Hedelmiä, kasviksia ja marjoja syövien osuus on kasvanut
- Liikkuva-ohjelmat käynnissä
- Granimallin harrastajamäärät nousseet

Turvallinen arki ja arjenhallinta

- Digiopastuksiin hakeutuneiden määrä on kasvanut
- Turvallisuus-kysely toteutettu kuntalaisille
- Englanninkielisten sivujen määrä lisääntynyt
- Seurantamalli olemassa jatko-opintopaikan varmistamiseksi jokaiselle nuorelle
- Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä on kasvanut reilusti yli tavoitteen

Päihteettömyys

- Pienempi joukko yläkoululaisia ja lukiolaisia on kokenut laittomia huumeita
- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien yläkoululaisten määrä vähentynyt

Kulttuurihyvinvointi

- Kaikukorttien määrä kasvanut
- Kansalaisopiston vuosittainen tunti- ja osallistujamäärä kasvaneet
- Tyytyväisyys kansalaisopiston palveluihin erinomaista ja kasvanut edelliskerrasta
- Kirjaston lainamäärät ja tapahtumien määrä kasvaneet

TEA-viisari

- KUNTAJOHTO: johtoryhmä seuraa ja raportoi valtuustolle
- LIIKUNTA: osallisuus ja sitoutuminen
- LUKIOKOULUTUS: johtaminen, kiusaamisen seuranta
- PERUSOPETUS: johtaminen, poissaolojen seuranta
- KULTTUURI: osallisuus ja seuranta

Huomioitavaa

Mielen hyvinvointi

- Vahvaa positiivista mielenterveyttä 2 viikon aikana kokeneiden määrä on laskenut hieman yläkoululaisilla ja lukiolaisilla
- Yksinäisyyden kokemus on lisääntynyt perusopetuksen oppilailla
- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on lisääntynyt yläkoululaisilla ja lukiolaisilla.
- Yläkoululaisista kiusatuiksi joutuneiden määrä on kasvanut.

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Osallistuvaan budjetointiin osallistuvien määrä laski edellisvuodesta
- Osallisuustilaisuuksissa vähäinen osanotto (viestintä?)
- Nuorten omaehtoisen toiminnan tukemisen kehittäminen ei ole vielä käynnistynyt
- Lasten parlamentti ja lasten kyselytunti puuttuvat Kauniaisista
- Ei hyödynnetä asukasraateja eikä kokemusasiantuntijoita

Elintavat

- Ylipainoisten yläkoululaisten määrä on hieman kasvanut
- Yläkoululaiset harrastavat hengästyttävää liikunta vähän vähemmän kuin edellisellä mittauskerralla
- Elintapaohjausta ei edelleen saatavilla työikäisille
- Selvitystä työmatkapyöräilyn esteistä ei vielä tehty
- Järjestöt osana ikäihmisten liikkuttamista – hankkeen STEA-haku siirtyi vuodella eteenpäin
- Lukioissa ei edistetä opiskelijoiden fyysisesti aktiivista koulumatkakulkemista
- Lukiossa ei ole yksilöllistä neuvontaa liikumisen tueksi
- Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee yhä suurempi joukko yläkoululaisia

Turvallinen arki ja arjenhallinta

- Aikuisten työllisyyspalveluiden kehittäminen ja markkinointi eivät ole vielä käynnistyneet (tulee olemaan ostettu palvelu Espoosta?)

Päihteettömyys

- Päivittäin tupakoivien, tupakkatuotetta tai sähkösavuketta käyttävien yläkoululaisten määrä on lisääntynyt

Kulttuurihyvinvointi

- Kysely kuntalaisten tyytyväisyydestä kulttuuripalveluihin on vasta tekeillä
- Kunnassa ei ole nimettyä henkilöä, joka vastaa kulttuurihyvinvoinnin kehittämisestä
- Prosenttiperiaate puuttuu

TEA-viisari

- KUNTAJOHTO: osallisuus
- LIIKUNTA: ennakko vaikutusten arviointi
- LUKIOKOULUTUS: kouluruokailusuositus
- PERUSOPETUS: kouluruokailu
- KULTTUURI: kulttuurihyvinvointi (nimetty henkilö)

